

Drie-eenheid¹

Pinkstergemeente de Schuilplaats, Spijkenisse; 30 juni 2024.

Charles H.N.M. Petit – E charleshnmpetit@gmail.com – M +31 6 50521500

1 Drie-eenheid

Vanochtend gaan we het hebben over de Drie-eenheid. Enerzijds weten we dat de God van de Bijbel één en ondeelbaar is, maar anderzijds hebben we het steeds over God de Vader, God de Zoon en God de Heilige Geest.

Voor onszelf brengen we vaak een soort hiërarchie aan met de Vader bovenaan, vervolgens Jezus en dan de Heilige Geest. De Heilige Geest wordt aangestuurd door Jezus en Jezus op zijn beurt door de Vader. En dan zijn deze drie ook nog één.

Enkele teksten waarin de drie goddelijke Personen van de Drie-eenheid samen genoemd worden zijn de zendingsopdracht en de Apostolische zegen.

De zendingsopdracht aan het slot van het evangelie van Mattheüs luidt:²

¹⁹ Ga dan heen, onderwijs al de volken, hen dopend in de **Naam van de Vader en van de Zoon en van de Heilige Geest**, hun lerend alles wat Ik u geboden heb, in acht te nemen.

De Apostolische zegen staat aan het slot van de tweede brief aan de Korintiërs:

²³ De genade van de **Heere Jezus Christus**, de liefde van **God** en de gemeenschap van de **Heilige Geest** *zij* met u allen. Amen.

Deze teksten zijn geschreven met de achtergrond van Deuteronomium 6:4 waar staat:

Luister, Israë! De HEERE, onze God, de HEERE is één!

Voor ons mensen is de Drie-eenheid een mysterie dat ons verstand te boven gaat. Maar dat moet geen reden zijn om het onderwerp dan maar helemaal links te laten liggen en er nooit aandacht aan te geven.³

¹ Figuur: <https://wikikids.nl/Drie-eenheid>

² Matt 28:19

³ Met opzet refereer ik niet aan 1 Joh. 5:7-8, omdat de tekst (HSV) 'in de hemel: de Vader, het Woord en de Heilige Geest; en deze drie zijn één. » En drie zijn er die getuigen op de aarde' wel in de Latijnse kerkvertaling

2 De God is mens geworden

Met de de geboorte van Jezus is God mens geworden. Wanneer Jezus in het hogepriesterlijk gebed in Johannes 17 bidt dat de gelovigen en de Zoon één worden, net zoals de Zoon en de Vader één zijn,⁴ wil dit ook zeggen dat wij door de Zoon op de een of andere wijze ten diepste verbonden zijn of worden met de Drie-eenheid. Dat is onze bestemming. God volkomen verbonden met de mens die zich heeft overgegeven aan de Zoon, zoals ook Christus zich verbindt met de Vader, zodat God alles in allen is.⁵

Joh. 17:20-24

²⁰ En **Ik (Jezus)** bid niet alleen voor dezen (*de discipelen*), maar ook **voor hen, die door hun woord in Mij geloven**, ²¹ opdat **zij allen één zijn**, gelijk **Gij, Vader, in Mij en Ik in U**, dat ook **zij in Ons** zijn; opdat de wereld gelove, dat Gij Mij gezonden hebt. ²² En de **heerlijkheid**, die Gij Mij gegeven hebt, heb Ik hun gegeven, opdat **zij één zijn, gelijk Wij één zijn**: ²³ **Ik in hen en Gij in Mij (...)**

²⁴ Vader, hetgeen Gij Mij gegeven hebt – **Ik wil, dat, waar Ik ben, ook zij bij Mij zijn, om mijn heerlijkheid te aanschouwen**, die Gij Mij gegeven hebt, want Gij hebt Mij liefgehad vóór de grondlegging der wereld.

Onze bestemming is volgens het hogepriesterlijk gebed om getuige te zijn van de heerlijkheid van de Zoon.⁶ De NBG51-vertaling gebruikt hier het woord 'aanschouwen'.

De kern van dit alles is de liefde. Liefde is de verbindende kracht in de Drie-eenheid en in en met de schepping. De Zoon overwint de boze door de liefde waarmee Hij is vervuld. Daardoor kan Hij het Lam zijn dat de wereld heeft overwonnen.⁷ Hij overwint doordat Hij zichzelf opoffert om alles heel te maken en te verzoenen. Hij is tegelijkertijd de Zoon van God en de Zoon des mensen.

staat maar niet in de Griekse grondtekst. Erasmus heeft onder kerkelijke druk in 1522 deze woorden, het zgn. Comma Johanneum, toegevoegd aan zijn vertaling van de Textus Receptus. Bron: Commentator Studiebijbel bij 1 Joh. 5:7

⁴ Joh. 17:20

⁵ 1 Kor. 15:28

⁶ Joh. 17:24

⁷ Openb. 5:6

Voor die opoffering is uiterste moed nodig, de moed van de Leeuw van Juda.⁸ Deze moed vindt zijn kracht in het loven van God, de volkomen verbinding met God door Hem alle eer en aanbidding te geven.

De mens heeft daarin een passieve plaats. Als ik het woord 'passief' gebruik wil ik daarmee uitdrukken dat de mens deze plaats ontvangt op basis van overgave aan God. De mens doet niets. Niet uit eigen werken ontvangt hij deze positie, maar juist door de genade van de Heer Jezus Christus.

Zonder overgave kan de mens, die zwak is, zich niet verbinden met God. De mens moet Gods liefde willen ontvangen. Anders kan er geen eenheid zijn. Hij moet de liefde van God aanvaarden.

Getuige zijn bevestigt datgene dat waargenomen wordt. Zie ook het scheppingsverhaal in Genesis 1 waar steeds weer staat dat 'God zag, dat het goed was' of 'zeer goed'. Dat is het vaststellende van getuige zijn.

Op **onze bestemming** bevinden zich de troon van God en van het Lam en zijn dienstknechten zullen hem vereren.⁹ Zij zullen het aangezicht van God zien en zijn Naam zal op hun voorhoofden zijn. De Here God zal hen verlichten en zij zullen als koningen heersen tot in alle eeuwigheden. Dat zal onze bestemming zijn als wij geloven in Jezus, de Zoon van God, zijn dood en zijn opstanding. Wij zullen zijn autoriteit dragen terwijl we in volkomen liefde met Hem verbonden zijn.

Het evangelie van Johannes begint in de NBG51-vertaling met de woorden:

In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en **het Woord was God.**

In vers 14 staat vervolgens:

Het Woord is vlees geworden en het heeft onder ons gewoond en wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van de eniggeborene des Vaders, vol van genade en waarheid.

Dit vers maakt, samen met de paar volgende verzen, duidelijk dat Johannes met het Woord Jezus bedoelt, de (unieke) Zoon van de Vader.¹⁰

⁸ Openb. 5:5

⁹ Openb. 22:3-5

¹⁰ Vergelijk ook 1 Joh. 1:2 dat spreekt van de Vader i.p.v. God.

Merkwaardig is dat de vertalers in vers 1 een kleine afwijking van de grondtekst hebben aangebracht, wellicht om stilistische redenen: het klinkt mooier. Maar qua volgorde in de grondtekst staat er:

In den beginne was het Woord en het Woord was bij God en **God was het Woord.**

Logisch gezien is het hetzelfde of je zegt 'het Woord was God' of dat je zegt 'God was het Woord'. Maar taal is geen wiskunde. Taal is veelkleurig en ik ervaar dat de volgorde van de grondtekst een wat andere kleur geeft. Het commentaar in de Studiebijbel merkt op: 'God was het Woord' laat duidelijk uitkomen, dat het Woord één is met God.¹¹

Als jurist gaat mijn voorkeur uit naar een zo letterlijk mogelijke vertaling, dus zo min mogelijk wijzigen.

De Naardense vertaling van dit vers is treffend en poëtisch. Die sluit wel aan bij de volgorde van de grondtekst. Daar staat:

'Sinds het begin is er het spreken; dat spreken is God nabij, **ja God zelf is dat spreken;**'

In deze vertaling hoor je God bijna aan werk als Hij aan het scheppen is. In het scheppingsverhaal in Genesis staat ook telkens 'En God zei' God scheidt door te spreken.

3 Geloofsbelijdenis van Nicea

Al in de eerste eeuwen ontstond er verwarring over het één zijn van God in combinatie met het bestaan van de drie goddelijke personen, Vader, Zoon en Geest. Het leek alsof deze combinatie onmogelijk was.

Sommigen gingen de eenheid van God benadrukken ten koste van het onderscheiden van de Personen in de godheid. Dit terwijl de Bijbel toch veelvuldig gaat over de drie goddelijke Personen.

Wanneer Jezus in Marc. 12:28 gevraagd wordt wat het eerste gebod is, bevestigt hij de eenheid van God door Deuteronomium 6:4 aan te halen. Hij begint zijn antwoord met:

¹¹ Studiebijbel Deel 5; commentaar bij Joh. 1:1; Uitgever In de Ruimte, 1990.

²⁹ Het eerste van alle geboden is: **Luister, Israël! De Heere, onze God, de Heere is één.**

Al in het boek Handelingen kunnen we lezen dat er ook niet-Joden christen werden. Dat betekent dat er zowel Joodse christenen in de gemeente waren als niet-Joodse christenen.

De Joodse christenen waren doortrokken van het besef dat God één was, terwijl de niet-Joodse christenen vaak uit een cultuur met veelgodendom kwamen. Die verschillende achtergronden ontmoeten elkaar in de gemeente.

In de vroege kerk ontstonden dus stromingen die zich eenzijdig concentreerden op de eenheid van God ten koste van het besef van God de Vader, God de Zoon en van de Heilige Geest als onderscheiden goddelijke Personen.

Een stroming¹² ontkende de godheid van Christus en het persoon-zijn van de Heilige Geest.

Een andere stroming¹³ stelde dat Jezus en de Heilige Geest slechts verschillende modaliteiten zijn van de ene goddelijke Persoon of slechts verschillende manieren waarop God zich aan de mensen bekend maakt.

De strijd, die volgde, leidde in de vierde eeuw tot de geloofsbelijdenis van Nicea.¹⁴ Die verklaarde dat de kerk gelooft in **één God, de almachtige Vader**, en in **één Heer Jezus Christus, geboren uit de Vader** en in **de Heilige Geest als levend makende Heer**. De Heilige Geest wordt **samen met de Vader en de Zoon aanbeden en verheerlijkt**.¹⁵

De Heilige Geest is dus een Persoon die gelijkwaardig is aan de Zoon en de Vader. Doordat de Heilige Geest een persoon is, kunnen wij persoonlijk contact hebben met Hem.

¹² Monarchiasten.

Bron: Woord en Geest; Hoofdlijnen van de theologie van de pinksterbeweging; Guy. P. Duffield en Nathaniel M. Van Cleave; Rafael Nederland 1996; vertaler Evert W. van der Poll; pag. 91.

¹³ Sabellianen. Bron: idem; pag. 91. Stroming onder aanvoering van Sabellius.

¹⁴ <https://protestantsekerk.nl/verdieping/waar-gaat-de-geloofsbelijdenis-van-nicea-over/>

¹⁵ Aanvullend: Een andere bekende geloofsbelijdenis is die van 'Westminster Confession' waarin we lezen: 'Er is maar één levende en ware God. In de eenheid van de Godheid onderscheiden we drie Personen; een in wezen ("substance"), macht en eeuwigheid ...'

Woord en Geest; pag. 91.

4 De Heilige Geest

Drie jaar hadden de discipelen met Jezus opgetrokken. Nu, kort voor zijn kruisdood en opstanding, ongeveer anderhalve maand voor zijn hemelvaart, zei Jezus tegen zijn discipelen dat Hij hen **niet als wezen** zou achterlaten. De discipelen hebben op dat moment niet beseft wat hen te wachten stond. Jezus kondigde aan dat Hij van hen weg zou gaan maar zij konden het niet bevatten. Voor de discipelen zou er spoedig een einde komen aan een intens tijdperk in hun leven. Jezus zou er niet meer zijn. Althans ...

In Johannes 14:18-20 zegt Jezus tot zijn discipelen:

¹⁸ Ik zal u **niet als wezen achterlaten**; Ik kom weer naar u toe.

¹⁹ Nog een korte tijd en de wereld zal Mij niet meer zien, maar u zult Mij zien, want **Ik leef en u zult leven**.

²⁰ Op die dag zult u inzien dat **Ik in Mijn Vader** ben, en **u in Mij**, en **Ik in u**.

En daarvoor zegt Jezus (vers 16-17):

¹⁶ En **Ik** zal de **Vader** bidden, en **Hij** zal u **een andere Trooster** geven, opdat Hij bij u blijft tot in eeuwigheid,

¹⁷ *namelijk* de **Geest van de waarheid**, Die de wereld niet kan ontvangen, want zij ziet **Hem** niet en kent **Hem** niet, maar u kent **Hem**, want **Hij** blijft **bij u** en zal **in u** zijn.

Hier zie je het samen opereren van de drie goddelijke Personen, de Zoon, de Vader en de Heilige Geest. En ook hier weer: de discipelen zullen diep verbonden zijn via de Heilige Geest met de Drie-eenheid. De Heilige Geest zal de plaats van Jezus als hun primaire contact met God overnemen. De Heilige Geest zal hen verder onderrichten en leiden. Zie vers 26.

²⁶ Maar de **Trooster**, de **Heilige Geest**, Die de **Vader** zenden zal in Mijn Naam, **Die** zal u in alles **onderwijzen** en u in herinnering brengen alles wat **Ik** u gezegd heb.

Toen ikzelf wees werd in de jaren 90, toen mijn ouders gestorven waren, voelde ik wat het was om niemand meer te hebben die tot het uiterste zou gaan om je uit moeilijkheden te redden. Ik voelde me in zekere zin onbeschermd. Hier vervangt de Trooster Jezus als beschermheer.

Een praktisch voorbeeld

Ons gezin is een onderwijsgezin. Maria is docent economie geweest in het voortgezet onderwijs, onze dochter Georgette is docent Engels en haar man is docent Duits. En Arianne heeft een opleiding tot leraar op de basisschool.

Ik en onze zoon Charles zijn bij ons de buitenbeentjes. Een ding heb ik wel van onze onderwijzers begrepen. Onderwijs begint met de relatie leerling - docent. Een goede relatie is een voorwaarde om te kunnen onderwijzen. Zonder relatie is onderwijzen onmogelijk.

Toen Maria nog les gaf, had ze de gewoonte om in de deuropening van de klas te staan als de leerlingen binnenkwamen en iedereen persoonlijk te begroeten. Het bevestigen van relatie docent-leerling was het begin van de les. De les gaat over economie, maar onderwijzen zelf heeft zijn basis in de relatie.

Zo gaat het ook met de Heilige Geest.

Jezus zegt in Johannes 16:¹⁶

¹³ Maar wanneer Die komt, de **Geest van de waarheid**, zal **Hij** u de weg wijzen in **heel** de waarheid, want Hij zal niet vanuit Zichzelf spreken, maar wat **Hij gehoord zal hebben**, zal **Hij spreken**, en de toekomstige dingen zal Hij u verkondigen.

¹⁴ **Die zal Mij verheerlijken**, want **Hij** zal het uit het **Mijne** nemen en het u verkondigen.

¹⁵ Alles wat de **Vader** heeft, **is het Mijne**; daarom heb Ik gezegd dat Hij het uit het Mijne zal nemen en het u zal verkondigen.

Johannes duidt de Heilige Geest in de grondtekst vaak aan met 'Parakletos'. Dit woord is lastig uit het Grieks te vertalen. De aanduidingen die we tegenkomen in de diverse vertalingen zijn Trooster, Helper, Voorspraak, Pleitbezorger, Advocaat en Raadsman.

Parakletos betekent 'Hij die erbij geroepen wordt'.

De vraag voor ons is: waarderen wij het persoonlijke contact met de Heilige Geest. Roepen we hem echt erbij in ons leven? Of is Hij voor ons een wat vage en onbelangrijke tussenpersoon tussen ons en Jezus?

¹⁶ Johannes 16:13-15

Wanneer heb je de Heilige Geest voor het laatst erbij geroepen? Of in de ochtend gezegd, zoals Benny Hinn, 'Goedemorgen Heilige Geest'?

5 Een persoonlijk verhaal

Tot slot een persoonlijk verhaal over leiding door Gods Geest.

Lang geleden, op vrijdag 28 mei 1993 -- jullie weten vast niet meer wat je die dag deed -- was ik samen met Maria en Arianne in Massachusetts, in Boston. Om 10 uur had ik een belangrijke afspraak met de Afdeling Financiën van het ziekenhuis waar Arianne, onze toen tienjarige dochter, behandeld werd voor de hersentumor waar zij aan leed.

Twee weken daarvoor waren Maria en ik met Arianne naar Boston gevlogen. Arianne was stervende en vrijwel geheel blind. Onze andere twee kinderen hadden we in Nederland achter moeten laten.

We zaten in het nauw, met een doodziek kind en met een te grote lening om haar behandeling te betalen. En we waren met onze medische situatie eigenlijk niet welkom in de Verenigde Staten.

Aan het begin van die dag kreeg ik in gebed het volgende woord:

¹⁹ Toen zij **weinige mensen in getal** waren,
een **kleine schare** en **vreemdelingen** daarin,
²⁰ en **van volk tot volk** trokken,
van het ene **koninkrijk** tot de andere **natie**,
²¹ **gedoogde Hij niet, dat enig mens hen verdruchte**,
en bestrafte Hij koningen **om hunnentwil**:
²² **Raakt mijn gezalften niet aan**,
en doet mijn **profeten geen kwaad**.

Deze tekst staat in 1 Kron. 16:19-22. Nadat ik gebeden had voor de komende afspraak opende ik willekeurig mijn Bijbel en daarbij viel mijn oog direct op deze tekst.

Deze tekst is onderdeel van wat Davids lofzang genoemd wordt. Nadat David de Ark voor het eerst naar Jeruzalem had overgebracht, droeg hij toen voor de eerste keer Asaf en zijn broeders op om de HERE te loven. Deze tekst vind je ook terug in Psalm 105:12-15, die de heilsdaden van God bezingt.

Op die dag In 1993, op die 28e mei, ervoer ik deze tekst als een bijzonder woord voor Maria, Arianne en mij. De overeenkomsten met onze persoonlijke situatie verbluften mij. Lees maar mee.

We waren **drie vreemdelingen** in dat verre Amerika. We trokken **van volk tot volk**, van de Nederlanders naar de Amerikanen, van het **Koninkrijk** der Nederlanden naar de Verenigde **Staten**.

Hoe duidelijk wil je het hebben?

En dan zei het Woord die ochtend dat God niet zou toelaten dat enig mens ons zou **verdrukken** en dat hij de beslissers, de **koningen**, zou bestraffen omwille van ons.

We deden daar ondertussen hetzelfde wat we altijd doen: het Woord van de Heer delen. Het merendeel van de behandelaars waren Joodse mensen. Aan de hand van het boekje 'The Hiding Place' van Corrie ten Boom vertelden wij hun van onze Heer Jezus Christus. En dan zei de tekst: **Raakt mijn gezalften niet aan**, en doet mijn **profeten geen kwaad**.

Na mijn gebed zat ik binnen een uur bij de Afdeling Financiën en hoorde daar dat de rekening vele malen hoger was dan voorzien. De medewerker draaide haar computerscherm met de rekening naar me toe en zei letterlijk: "This is your damage". Ik hoor het haar nog zeggen. We hadden in slechts acht dagen meer dan 150.000 gulden schuld opgelopen.

Ik schrok enorm. Tegelijkertijd schoot de Bijbeltekst van een uur eerder door mij heen.

²¹ **gedoogde Hij niet, dat enig mens hen verdrukte,**
en bestrafte Hij koningen **om hunnentwil:**

²² **Raakt mijn gezalften niet aan,**
en doet mijn **profeten geen kwaad**.

Balsem voor het hart, maar ook 'ik begrijp het niet!' Ik wist niet hoe het verder moest.

Hoe dit allemaal afliep hebben we hier wel eens verteld. God heeft ons gered, deels via deze Schuilplaats. Als je het in geuren en kleuren wilt horen dan kun je na de dienst bij Maria en mij terecht, hier in de Schuilplaats of vanmiddag bij ons in de tuin.

6 Huiswerkopdracht

De moraal van dit verhaal is: investeer ook in opbouwen en onderhouden van jouw persoonlijk contact met de Heilige Geest.

Om dat in praktijk te brengen geef ik jullie, zoals gebruikelijk in het onderwijs, een **huiswerkopdracht** mee.

Richt je thuis in je stille tijd tot de Heilige Geest en vraag Hem om de volgende tekst ¹⁷ uit te leggen:

In den beginne was Jezus¹⁸ en Jezus was bij God en God was Jezus.

Schrijf je ervaringen en de uitleg van de Heilige Geest op één kantje A4.

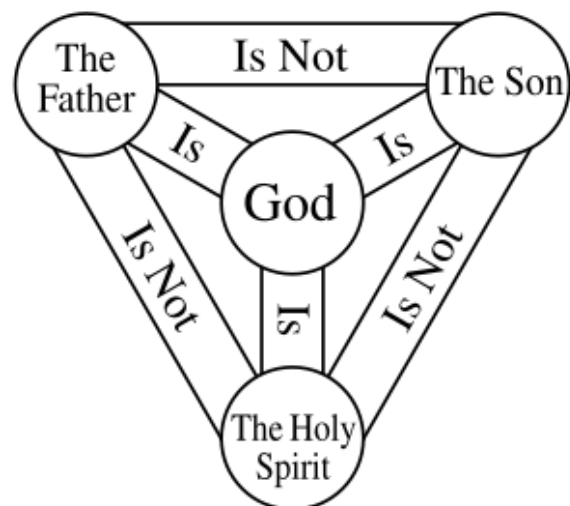
Graag bij mij inleveren op de eerste dag na de grote vakantie en uiterlijk zondag 1 september (ook de tieners ;)).

Is de opdracht duidelijk? Nog vragen?

Ik beloof jullie dat ik alles zal lezen.

Jezus is Heer! Maranata!

AMEN!

¹⁷ Naar analogie van Joh. 1 de verzen 1, 14 en 17.

¹⁸ Het volgende vers, Joh. 1:2, luidt in het Nederlands "**Dit** was in den beginne bij God". De New King James Version luidt: "**He** was in the beginning with God." De NKJV maakt met "He" duidelijk dat "het Woord" uit het eerste vers een Persoon is. Dat stemt overeen met de hele perikoop, met name de verzen 14 t/m 17.